

Shihweta sha Shikati Kamanakao 1

Kayambeyu 9-, 1999. Nokaneng
Kukazimazuwa 20,2000. Tsau

Nitishire Watshara!

Bagaetsho, ke leboga thata go tla go le bona. Ke ntse ke le nyoretswe. Ka jalo, Ke itumela thata ha Modimo ore pepetleditse go hithela re kopana. Ke tsile go le bona, gore le lona le mpone lo nkitse. Ke amogetse melaetsa ele mentsi e e reng batho ba batla go go bona. Go ne go se yo mo go nna go tsamaya le metse, mme melaetsa e, ka utlwa e nkama maikutlo, e ntshupegetsa ha Bayeyi jaanong ele batho ba ba ikitseng, ba ba itotang ebile ba ithata, ka ke fa ba supa keletso ya go bona kgosi ya bone. Selo se ke selo se se tona thata, ka gore kgosi ke kgosi ka batho. Ha batho ba sa go batle, le ha goromente a ka go duela madi a a kae, gao kgosi.

Mo godimo ha go le bona, nna le ba lekoko lame re tsile go le lekodisa gore bogosi jwa lona bo tsamaya fa kae. Leina la kgosi le ne la isiwa ko go goromente ke mmueledi wa rona. Mme goromente a hetola gore re supe molao o re batlang a amogela kgosi ya rona ka one. Mme ka re itse gore o batla selo se a se itseng, ebong section 3 le 15 ya molao motheo, ra bona gore ke madiadie fela. Ka jalo ra isa kang kwa kgotla tshekelong jaaka fa lo setse lo itse. Ke gone hela ko re ka hetang ra bolela melao e o teng. Mo nakong

eno, goromente o leka go batla bosupi jo bo ka ganetsang jwa rona. Gongwe lo setse lo utlwile ka phuthego ya dikgosi e e neng ya tshwarwa ka September ele 29th ko Maun. Mo phuthegong e, go ne ga tlhophiwa Batawana ba ba ka bolelang ditso tsa bone le Bayeyi. Erile Ka October 2, batho bao ba tshwanetse go bo ba rotse bosupi jo fa pele ga ba ofisi ya ga Ramelao megolo. Ditso tse ba tshwanetseng go di tlhalosa ke gore: 1) ha ele Bayeyi le Batawana go tsile bo mang pele mo lehatsheng le, 2) A bolata jo ba Bayeyi ba reng ba ne ba tshelela mo go jone, a ke boammaaruri, 3) Batawana ba kgathanong le Bogosi jwa Bayeyi ka mabaka a fe?.

Ditlhaloso tsa bone re tla di utlwa ko kgotla tshekelong. Tsheko ene e tshwanetse go bidiwa mo lekgotleng ka October 5, mme ka ba ne ba sena bosupi, ba kopile gore tsheko e busediwe ko morago - letsatsi ga le ise le bewe. Ke lo kopa gonna pelotelele, tsamaiso ya lekgotla e bonya, ka mabaka a gore ditsheko di dintsi, go heta basekisi.

Jaanong ka nako ene eba siile ba ise ba ise bosupi jwa bone, ba dirile gore ba tsenye kgetsinyana e e tla diyang, ka gore ha ba sa dire jalo, re ka bo re setse re filwe kgetse gotwe bone ba tlhokile bosupi. Go itsa se, ba tsentse kgetsinyana, bare ga re a tshwanela go tsenya dimpampiri tse palamente e

buileng mo go tsone gore molao motheo o a kgetholola, o baakangwe, le tse dingwe dingongorego. Ke yone e ba tla e sekang. Moathodi o tla athola kgetsinyane e, ka kgwedi ya Morula. Ka jalo, lo se tshwenyegi, fa akare re ntshe dimpampiri tseo, ke gone re tla di ntshang. Re ganne go di ntsha, ka ele tsone lerumo la rona le le tona, ke sone se ba letshabang. Ga re batle go bolelelwa ke batho ba re ba hulang gore re hule ka efe thobolo re lese efe.

Re na le mmueledi, ke ene yoo baakantseng kgang ya rona a ba a isa lekgotla tshekelong. Mme mmueledi are re lo bolelele dilo dingwe tse a tla di tlhokang. O batla main a Bayeyi. Ka jalo, ke rutloetsa Moyeyi mongwe le mongwe yoo ratang gore a ikwadise. Go botlhokwa gore Moatlhodi a bone gore ga go seke morafe oo seyong, kgotsa o go setseng batho ba le lesome hela. Ka jalo, fela ha leina la gago le kwadilwe o tla bo o nnile le seabe se setona mo tirong e. Ha ona le one pula, kana bokae hela jo Modimo orile o thuse ka jone re tla bo lebogela. Mme le fa o sena madi, leina le le teng, o tla bo o lo le ntwana ya kgololesego ya Bayeyi. Le dikokomani tsa gago di tla itse ha o nnile le seabe mo tirong ee molemo e. Ke rata go gatelela selo. Go botlhokwa thata gore re bontshe lekgotla gore re teng.

Mma ke tseye sebaka se, ke leboge botlhe ba ba setseng ba ikwadile, le ba ba setseng ba ntshitse bonnyenyane jwa bone. Metse ele mentsi e setse e ikwadile ebile, e setse e kile ya ntsha dithuso, mme di ntse di tswelletse dia tsena. Se ke sesupo sa gore Bayeyi ba a rata. Ka jalo le rona re nonoha mmoko gore re seka ra lo tlabisa ditlhong. Batho bangwe ka bonosi bantsi ba a ntsha. Rre Mpho o setse a ntshitse P500.00. Ngwana wa lona Mma-Ramahobo o setse a ntshitse P2000.00. A ke maina a ke a inotseng ele dikae hela. Ba le bantsi ba tswelletse ba ntsha.

Ke rata go leboga Moyeyi mongwe le mongwe tota, ka gore tiro e Bayeyi ba e dirileng ga e ise e dirwe ke morafi ope. Pego ya kgosi ya Bayeyi ke tiro e tona mo kgatelopele ya gore Bayeyi e nne morafe o o nonofileng, o itsiwe jaaka merafe e mengwe. Se ke selo sa ntlha se setona se lo se dirileng lo le Bayeyi. Selo sa bobedi, ke gore erile lo sena go pega kgosi, lwa nna seopo sengwe, lwa nna ngata ya dikgong go hitha mo nakong e. Selo se, ke yone konokono ya boleng jwa rona le katego ya tiro ya rona. Ke lo akgola go menagane ha pele ha Modimo. Lo ithokomolositse magatwe le matshosetsi otlhe, lo thamaletse le tsela e lo dumelang e tla lo isa phenyong. Mme jaaka lo itse gore ha o tsamaya o itse tsela ya ko o yang teng, o a goroga, mme re

tla goroga. Kgang ya rona e tlhamaletse, re seka kgetololo. Melao ya mafatshefatshe ga e batle lefatshe lepe le nna le melao e e kgethololang batho. Lekgotla le tla re reetsa. Ke lebogela dithapelo tsa lona, ke tsone hela tse dire bulelang ditsela. Tswelolang hela jalo, lo rapeleng badimo ba rona, ba tla re utlwa.

Ke rata go lo rotloetsa go sala lo gasa molaetsa wa gore, lo le Bayeyi lo batla eng. Selo sa ntlha, lo batla go nna morafe o o itsiweng, o o tlotlegang jaaka merafe e mengwe. E seng gore o le Moyeyi o direla puso go bo gotwe ga o a tshwanela go bidiwa Moyeyi, O Motawana. Se se maswe ka go nna Moyeyi ke eng? Se se ntle ka go nna Motawana keng? Fa pele ga Modimo o o re dirileng re lekalekana hela, mme le molao wa mafatshefatshe o a rialo. Jaanong se se dirahalang ke gore ha Moyeyi a huma gatwe ga se Moyeyi ke Motawana. Fa moyeyi a rutega, ga se Moyeyi ke Motawana, ebile o o nna kgathanong le ditshwanelo tsa Bayeyi. Selo se, se re nyenyafaditse thata re le Morafe wa Bayeyi.

Ke rata go bua le lona ka mosola wa go tlhopha. Thopho ke tshwanelo ya motho mongwe le mongwe, ka jalo ga re molato go bua ka yone le fa re se mokgatho wa sepolotiki. Bagaetsho, go tlhopha ke go

iterela bokamoso. Kgang kgolo mo go tlhopheng ke gore o ipotse gore o tlhopha motho yoo ntseng jang. A o tla buelela ditshwanelo tsa gago, kana ke yoo tla reng o sena go mo tlhopha, abo aya go buelela dikeletso tsa ba a ba totang, mme a gataka tsa gago. Se ke yone konokono ya go tlhopha. Ga kere lo tlhophe phathi efe, moo go itse lona, mme ka re tlhopha batho ba ba totang dikeletso le ditshwanelo tsa lona. Fa motho a sa tote teme ya gago, le ngwao ya gago, gaa go tote, ka jalo, ga o a tshwanela go mo tlhopha. Kana ene o emetse tlhopho ya gago fela gore e mo ise ko dijong, a bo a lebetse ka wena. Ota go gakologelwa morago ga dingwaga tse thano, a tla are o mo thophe gape. Wena o yoo tlhophang, ene ke yo o jang, a sena sepe le ditshwanelo tsa gago. Ke lo kopa gore lo thophe batho ba dipelo kgale, ba ba sa kakeng balo tshabela mo mathateng, ba ba tlhamaletseng go batla se lona batlhophi lo se batlang.

Go na le bagarona ba ba timetseng, ba ba sa tlhaloganyeng se se dirwang. Molaetsa wame mo go lona ke gore, nna pelotelele mo go bone. Se ba feleleng pelo. Re ntse mo bolateng dingwaga dile 150, mme re setse re bo tlwaetse, gare itse gore kgololesego ke eng. Ka jalo, go tla re tsaya tse dingwe dingwaga dile 150 gore mongwe le mongwe wa rona a gololesege mo tlhaloganyong ya ya bolata. Selo se setona ke thuto, gore lo ba

tsenye mo tseleng ka ditlhaloso tse di lolameng, lo wetse maikutlo ebile lo le pelotlhomogi mogo bone.

Ke rata gape gore ke lo kgotlatse go sala morago mananeo a Mokgatho mogolo wa rona wa Kamanakao. Ke rata go lo laletsa lotlhe go nna le seabe mo ditirong tsa mokgatho o. Mananeo a rona ke a go kwala dibuka tsa Shiyeyi, go ranola dipina tsa dikereke, go simolodisa sekolo sa bana le sa bagolo sa Shiyeyi, le go tsosolosa ngwao ya rona. Ngwaga le ngwaga re tla nna le moletlo, o mogo one ditlhopha tsotlhe di tla nna le seabe sa go supa ngwao ya rona gore bana ba rona ba e bone ba e rate. Ba ba fenyang ba tla fiwa dikgele. Ke lo kgotlatsa gore lo simolole go ipaakanyetsa modiro o, o o tla nnang ka kgwedi ya Moranang ngwaga o o tlang. Lefelo le tla bolelwa ke ba dikomiti tsa metse ya lona.

Sa bofelo ke lo laela jaana ke re gololesegang mo meweng, lo bolelele batho gore se lo se batlang ke gore lo Bayeyi, le na le kgosi, ke yone e lo batlang e lo emela kwa ntlong ya dikgosi. Se, ga se molato ka gope. Go tshwarwa, ga go yo, ntwala le yone ga e yo. Tshwarang thata ka thapelo, mme keletso ya lona e tla dirafala.

Pula !!!!!

